

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНИЗАЦИЯ НА СЕЛСКОТО
СТОПАНСТВО И ЕЛЕКТРОНИКА "Н. Й. ВАПЦАРОВ" – гр. СРЕДЕЦ**

тел. 05551 – 77-43; 77-47; 77-56; 77-41

Утвърждавам:

Директор:

Инж. Иван Жабов

**УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕТО И
ТОРМОЗА В УЧИЛИЩЕ**

ЗА УЧЕБНАТА 2025 - 2026 ГОДИНА

I. Въведение

- ❖ Превенцията на насилието и тормоза в училище е част от стратегията за осигуряване на сигурна, подкрепяща и позитивна образователна среда. Програмата има за цел да намали рисковете от агресивно поведение и да създаде култура на уважение, толерантност и сътрудничество между ученици, учители и родители.
- ❖ Превенцията на насилието и тормоза е приоритетна задача на всяко съвременно училище, защото сигурната и подкрепяща образователна среда е основа за качествено образование и личностно развитие на учениците.
- ❖ В съответствие с **Националната стратегия за превенция и противодействие на насилието**, както и с изискванията на **Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО)**, ПГМССЕ „Н. Й. Вапцаров“ – гр. Средец разработва и прилага системни мерки за ограничаване на агресията и за създаване на позитивен училищен климат.

II. Цели на програмата

- ❖ Програмата цели да изгради култура на уважение, взаимопомощ и толерантност, като включи всички участници в образователния процес – ученици, учители, родители и училищното ръководство. Тя е насочена към:
 - **ранно разпознаване на проявите на агресия и тормоз;**
 - **подкрепа за жертвите и работа за промяна на поведението на извършителите;**
 - **повишаване на компетентността на педагогическите специалисти;**

- създаване на партньорство с родителите като активни съмишленици;
- насърчаване на учениците да изграждат умения за мирно разрешаване на конфликти и уважение към различието.

III. Приоритети

- ❖ Намаляване на случаите на физическа и вербална агресия.
- ❖ Повишаване на информираността относно видовете насилие (физическо, психическо, кибертормоз, дискриминация).
- ❖ Насърчаване на позитивна комуникация и сътрудничество.
- ❖ Създаване на доверие между ученици, учители и родители.

IV. Дейности и мерки

1. Образователни дейности

- Провеждане на часове на класа с теми: „Толерантност и уважение“, „Приятелството е сила“, „Киберсигурност и кибертормоз“.

Тук акцентът е върху учениците и тяхната информираност, личностно развитие и социални умения.

❖ Час на класа

- Темы: „Толерантност и уважение“, „Разрешаване на конфликти без насилие“, „Как да кажем НЕ на тормоза“, „Киберсигурност и защита от кибертормоз“.
- Методика: дискусии, ролеви игри, работа по казуси, гледане на видеа с последващо обсъждане.
- Включване на теми за ненасилствено общуване в уроците по литература, история и гражданско образование.
 - Анализ на художествени текстове, свързани с приятелството, доброто и злото, справедливостта.
 - Проекти „Моето послание за доброта“ (плакати, рисунки, есета).
- Организиране на дискусии, ролеви игри и презентации.
 - „Ден на доброто слово“ – учениците подготвят картички с позитивни послания.
 - „Седмица на толерантността“ – организиране на събития и игри между паралелките за сътрудничество.
 - Спортни и културни състезания, които учат на екипност.

2. Работа с педагогическия персонал

Учителите имат ключова роля – те трябва да могат да разпознават и адекватно да реагират на прояви на насилие.

- **Обучения и семинари за учителите за разпознаване на проявите на насилие.**
 - ✓ Примерни теми: „Разпознаване на тормоз и насилие“, „Методи за превенция“, „Ненасилствена комуникация“.
 - ✓ Практически семинари с психолог/педагогически съветник.
- **Вътрешноучилищни квалификации за справяне с конфликтни ситуации.**
 - ✓ Обсъждане на конкретни случаи и подходи за реакция.
 - ✓ Споделяне на добри практики между учителите.

3. Работа с родители

Превенцията е ефективна, когато училище и семейство работят заедно.

- **Родителски срещи с акцент върху превенция на агресията.**
- **Индивидуални консултации със семействата на ученици с прояви на агресия.**
 - ✓ При прояви на агресия се провеждат индивидуални разговори със семействата.
 - ✓ Съвместно се изготвя план за промяна в поведението на ученика.
- **Включване на родители в училищни инициативи и кампании.**
 - ✓ Родителите могат да участват като доброволци в училищни инициативи (спортни турнири, културни събития).
 - ✓ Насърчаване на сътрудничеството чрез анкети и кутия за мнения.

4. Училищни инициативи

- Кампании „Ден на доброто слово“ и „Седмица на толерантността“.
- Организиране на спортни и културни събития за засилване на екипния дух.

5. Реакция при инциденти

- Изготвен механизъм за докладване и реагиране.
- Създаване на екип за превенция и противодействие на насилието.
- Индивидуална работа със специалисти (психолог).

- ❖ **За да бъде училището сигурна и защитена среда, е необходимо да има ясен и последователен механизъм за реакция при случаи на насилие или тормоз.**

1. Подаване на сигнал

- Сигнал може да бъде подаден от ученик, родител, учител или друг служител.
- Възможности: устно към класния ръководител или електронен сигнал на училищния имейл.

2. Първоначална реакция

- Учителят или служителят, получил сигнала, незабавно информира директора и педагогическия съветник.
- При сериозни случаи (физическо насилие, заплахи, кибертормоз с опасност) – уведомяване на полиция и социални служби.

3. Разследване и документиране

- Провежда се разговор с участниците (жертва, извършител, свидетели).
- Изготвя се протокол за случая.
- Ако е необходимо – включва се училищният психолог.

4. Мерки спрямо извършителя

- Възпитателни мерки (забележка, среща с родителите, извънкласни задачи за поправяне на поведението).
- В по-тежки случаи – наказания съгласно Правилника за дейността на училището и ЗПУО.

5. Подкрепа за пострадалия ученик

- Индивидуални срещи с психолог.
- При нужда – подкрепа от класния ръководител и включване в позитивни извънкласни дейности.

6. Превантивни действия след инцидента

- Работа с класа или групата, където е възникнал проблемът.
- Провеждане на дискусия или час на класа за толерантност и взаимно уважение.

V. Отговорни лица

- Директор на училището;
- Класни ръководители;
- Училищен психолог;
- Екип за превенция на насилието и тормоза;
- Ученически съвет.

VI. Очаквани резултати

Изпълнението на училищната програма трябва да доведе до конкретни положителни ефекти:

1. За учениците

- Намаляване на случаите на физическа, вербална и онлайн агресия.

- Повишаване на чувството за сигурност в училищната среда.
 - Подобряване на уменията за самоконтрол, сътрудничество и разрешаване на конфликти.
 - Повишаване на самочувствието и мотивацията за участие в учебния процес.
2. **За педагогическия персонал**
- Повишена компетентност за разпознаване и реакция при случаи на насилие.
 - Ясна система за действие, която облекчава работата на учителите.
 - Създаване на позитивен училищен климат чрез съгласувани усилия.
3. **За родителите**
- По-добра информираност за проявите на насилие и начини за справяне.
 - Утвърждаване на партньорство между училище и семейство.
 - Повишено доверие в училището като институция.
4. **За училищната среда като цяло**
- Намаляване на дисциплинарните проблеми.
 - Повишаване на имиджа на училището като безопасно и подкрепящо.
 - Създаване на култура на толерантност, уважение и взаимопомощ.

VII. Мониторинг и оценка

- Периодични анкети сред ученици и родители.
- Анализ на подадените сигнали.
- Доклади до педагогическия съвет за ефективността на предприетите мерки.

Изготвил:

Живка Палова